

DE POORTEN VAN ... EN DE PROCLAMATIE VAN

DE HEL

ZIJN KONINGSCHAP

• Peter van Beugen

*De bolwerken van de vijand
zullen niet stand kunnen
houden en moeten buigen voor
het gezag van Koning Jezus.*

VERDER WEG VAN JERUZALEM KON JE IN HET ISRAËL VAN JEZUS' DAGEN NIET ZIJN DAN IN CAESAREA FILIPPI, AAN DE VOET VAN DE BERG HERMON. DAAR, EN NIET IN JERUZALEM OF OP DE BERG HOREB, KONDIGT JEZUS EEN NIEUW PROJECT, EEN NIEUWE FASE AAN IN HET PLAN VAN GODS KONINKRIJK. HET WAS EEN ILLUUSTERE, DUISTERE PLEK OOK NOG EENS: EEN GAPEND GROTE GROT, DE 'POORT VAN DE HADES', WAAR DE JORDAAN ONTSPRONG, MAAR WAAR OOK DE AFSCHRIKWEKKENDE GOD PAN WERD VEREERD EN DE MACHT VAN HET KWAAD BIJNA TASTBAAR WAS. DE NAAM BANYAS, DIE DE PLEK NU DRAAGT, VOERT TERUG OP HET GRIEKSE PANEAS. HIER SPREEKT JEZUS VOOR HET EERST OVER ZIJN GEMEENTE, ZIJN EKKLESIA, IN WOORDEN DIE EEN ENORME DYNAMIEK BEVATTEN. ZIJN WOORDEN – HOE KAN HET OOK ANDERS - BEVATTEN VOOR ONS EEN ACTUELE BOODSCHAP, DIE RECHTSTREEKS RAAKT AAN DE MISSIE VAN DE GEMEENTE, HET VERBREIDEN VAN GODS ZEGEN EN DE CONFRONTATIE MET DE VIJAND.

Poorten van de hel

Ken je het gevoel van spanning en opwinding, als je tegen je ouders zegt dat je hebt besloten welke studie je wilt volgen, voor het eerst je vriend of vriendin meeneemt naar huis, of voor het eerst met een vriend praat over je plan om zelf een onderneming te starten? Hoe zullen ze reageren? Zijn ze enthousiast, steunen ze je, leven ze met je mee? Iets dergelijks moet de Heer Jezus hebben beroerd toen Hij het plan aankondigde dat voor de grondlegging van de wereld al was uitgedacht en dat nu werd geïntroduceerd: zijn gemeente, zijn kerk, die wereldwijd het evangelie van zijn koninkrijk, van zijn verlossing zou proclameren. *“Op deze rots zal Ik mijn gemeente bouwen, en de poorten van de Hades zullen haar niet overweldigen. Ik zal jou [Petrus] de sleutels van het koninkrijk der hemelen geven”* (Mat.16:18). Het gesprek begint met een heel directe vraag: wie zeggen jullie dat Ik ben? Voor Hem was er in dit plan een nieuwe rol weggelegd. Niet zomaar als een profeet, hoewel Hij profeet was (Joh.4:19), maar meer dan dat was Hij de Christus, de Zoon van de levende God. Dat is wie Hij voor ons is, de Zoon van de Allerhoogste, God geopenbaard in het vlees. Zijn komst in de wereld en zijn machtige verlossingswerk zijn een kantelpunt in de geschiedenis. Met de belijdenis van Petrus wijst Christus op Zichzelf als de hoeksteen van Gods gebouw, waar al zijn volgelingen door de eeuwen heen als levende stenen op worden gebouwd. Hij is niet alleen de bedenker en bouwer van het project, maar Hij maakt er zelf als hoeksteen onderdeel van uit. Dat onderstreept zijn bijzondere positie in dit gebouw, maar tegelijk ook het rolmodel dat Hij daarmee neerzet voor zijn volgelingen. Wanneer Jezus spreekt over zijn gemeente, voegt Hij er in één adem aan toe: ‘de poorten van de Hades zullen haar niet overweldigen’. Volgens de uitleg waar ik het meest mee

vertrouwd ben staan de woorden ‘poorten van de Hades’ synoniem voor ‘de dood’ en betekenen deze woorden - met een verwijzing naar de opstanding van Christus en van de gelovigen - dat de dood niet zal heersen over de gemeente: de gemeente zal door de dood niet worden teniet gedaan. Bij het woord *gemeente* denken we dan aan de gelovigen die deze gemeente vormen en die samen deel hebben gekregen aan het eeuwige leven. Ik kan daar aan toevoegen dat bij het sterven van Jezus de rotsen al scheurden en graven werden geopend (Mat.27:52). Hij daalde neer naar de lagere delen van de aarde en voerde triomfantelijk de gevangenschap mee omhoog (Ef.4:10). Het was onmogelijk dat Hij door de dood werd vastgehouden (Hand.2:24).

Bolwerken van het kwaad

Er is aanleiding om de vraag te stellen of dit, hoewel het op zich waar is, in Mat.16:18 wordt bedoeld. Allereerst, de tekst zegt inderdaad niet dat de poorten ‘Hem’ niet zullen overweldigen, maar ‘de gemeente’ - taalkundig ligt het immers voor de hand dat *haar* naar *gemeente* verwijst en niet naar *rots*. Nu, de gedachte dat de dood niet het laatste woord heeft is niet nieuw. Jezus leert zelf dat de Schriften daar duidelijk over spreken (Mat. 22:23-33). De Hades is het dodenrijk, of eigenlijk de god van het dodenrijk volgens de Griekse mythologie, en is de Griekse weergave van het Hebreeuwse woord *she'ol* dat eveneens dodenrijk betekent. Het staat wel synoniem voor de dood, maar wat zijn dan de *poorten* van de Hades? In het Oude Testament wordt in de uitdrukking ‘poorten van de dood’ - als synoniem voor het graf - stevast het woord *mawet* (Hebr. ‘dood’) gebruikt en niet, zoals verwacht, *she'ol* (zie o.a. Ps.9:14, 107:18). De traditionele uitleg wekt de indruk dat de poorten domineren, of zelfs een aanvalsstrategie uitvoeren:

zij belagen de gemeente en deze laatste doorstaat glansrijk het vijandelijk geweld. Een poort is echter een *verdedigingsbolwerk*. Wanneer je een stad belegert voer je niet je eigen stadspoort mee als aanvalswapen, maar richt je je pijlen op de stadspoort van de vijand (zie bijv. Ezech. 21:22). De uitdrukking ‘haar niet overweldigen’ (Gr. *katischuoo*) kan volgens Thayer ook betekenen *niet superieur zijn* en hij stelt als alternatief de lezing voor: ‘*zelfs de poorten van de Hades – daarmee vergeleken werd niets verondersteld sterker te zijn – zullen de kerk niet overtreffen in kracht*’ (Thayer: 1977, p. 341). Het woord *katischuoo* komt in het N.T. verder alleen voor in Luk.21:36 (‘in staat zijn’) en Luk.23:23 (‘de overhand krijgen’ – BDAG (Danker: 2000) geeft hier als vertaling *de kracht of capaciteit hebben om een voordeel te verkrijgen (over)*). In de Septuaginta komt *katischuoo* voor in bijv. Jer.51:18 (‘sterker zijn dan’). Met Sullivan (Sullivan: 1949) wil ik de suggestie volgen en in dit artikel nader onderbouwen en uitwerken, dat met de poorten in Mat.16:18 inderdaad verdedigingsbolwerken zijn bedoeld die niet opgewassen zijn in de confrontatie met de gemeente waarvan Jezus Zelf hoeksteen is. Ik zal daarbij verwijzen naar de belofte die aan Abraham is gedaan (Gen.22:17): ‘*en uw zaad zal de poort van zijn vijanden erfelijk bezitten*’ en die aan Rebekka werd herhaald: ‘*word U tot duizenden miljoenen en uw zaad zal de poort bezitten van zijn haters*’ (Gen.24:60).

Kosmische strijd

Voor het gebruik van het woord ‘niet overweldigen’ c.q. ‘niet sterker zijn dan’ wijs ik op een analogie met Openbaring 12:7,8. ‘Er kwam oorlog in de hemel: Michaël en zijn engelen voerden oorlog tegen de draak, en de draak voerde oorlog met zijn engelen; en hij *was niet sterk genoeg* (Gr. *ischuoo*) en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden’. Weliswaar gebruikt Mat.16.18 een samengestelde vorm (Gr. *kata+ischuoo*) van het zelfde werkwoord als in Op.12:8 (Gr. *ischuoo*), maar de voorgestelde interpretatie lijkt beter aan te sluiten bij de metafoor van de poorten als verdedigingsbolwerken. Michaël en zijn engelen nemen het initiatief in de strijd met de draak en de draak delft in het gevecht dat volgt het onderspit. Volgen we dezelfde gedachtelijn, dan is in Mat.16:18 niet primair bedoeld dat de gemeente belaagd wordt door de vijand, maar deze juist met open vizier tegemoet treedt en dat in de botsing tussen het rijk van God en het rijk van de duisternis de vijand op zijn beurt haar verdediging moet opgeven. Om dit nader te onderbouwen wijs ik op de Semitische uitdrukking die ten grondslag ligt aan de woorden ‘ze zullen haar *niet overweldigen*’.

Zij zullen niet standhouden

Ik ben doorgaans terughoudend met een verwijzing naar

een Hebreeuwse of Aramese uitdrukking die verondersteld wordt ten grondslag te liggen aan de ons overgeleverde Griekse tekst, die ik als gezaghebbend beschouw. In dit geval is een dergelijke verwijzing voor een goed begrip echter op zijn plaats, temeer omdat het mijn inziens geen twijfel lijdt dat dit de woorden zijn die de discipelen uit Jezus’ mond hoorden. De staande uitdrukking ‘niet vermogen’ (Aram. *la yechal*, Hebr. *lo yachol*) kan zowel ‘niet zegevieren’ (dus agressief) betekenen, als ‘geen macht hebben’, ‘niet kunnen standhouden’ (dus defensief). Voor agressief gebruik zie bijv. ‘toen hij zag dat hij hem *niet kon overwinnen* sloeg hij hem op de heup’ (Gen.32:25). Voor defensief gebruik zie bijv. ‘Hij leverde hen over aan hun plunders, die hen plunderden. Hij leverde hen over in de hand van de vijanden van rondom, zodat zij *niet konden standhouden* tegen hun vijanden’ (Richt.2:14, zie bijv. ook Joz.7:12, Esther 6:13). Zonder de gangbare vertaling als onjuist te willen afschrijven, zou ik op basis van bovenstaande overwegingen de suggestie willen aandragen dat Mat. 16:18 kan worden weergegeven met ‘op deze rots zal Ik mijn gemeente bouwen en tegen haar zullen [zelfs] de poorten van de Hades geen stand houden!’ Het Bijbelvers komt daarmee uiteraard in een volkomen andere dynamiek te staan en de strekking daarvan vraagt om een nadere uitwerking.

Wie niet tegen ons is, is voor ons

Zoals de Zoon geopenbaard werd om de werken van de duivel te verbreken (1Joh.3:8), hanteren wij de wapens die krachtig zijn voor God tot afbreking van bolwerken (2Kor.10:4). ‘Poorten van de Hades’ vat ik dus in brede zin op de als de laatste en grootste vijand en daarmee als *pars-pro-toto* voor alle machten van de afgrond die zich verzetten tegen de komst van het koninkrijk. Ik geef een concreet voorbeeld dat de confrontatie met de sterke uitbeelddt. Wanneer Jezus een demon heeft uitgedreven, raken de Farizeeën daarover met Hem in discussie (Mat. 12:22-30). Jezus pareert hun aanval door o.a. te zeggen: ‘*als ik door de Geest van God demonen uitdrijf, dan is het koninkrijk van God tot u gekomen. Of hoe kan iemand het huis van de sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst de sterke bindt? En dan zal hij zijn huis beroven*’. Kunnen we hierin een eerste vervulling zien van de belofte aan Abraham, namelijk dat Hij de poort van zijn vijand erfelijk in bezit zou gaan nemen? Met de ‘inwoners van uw poorten’ wordt in het O.T. bedoeld zij die binnen de poorten zijn, ofwel de inwoners van de stad. Voor ons is relevant dat Jezus voortgaat met te zeggen dat Hij niet alléén staat in deze confrontatie met de vijand: ‘*Wie niet met Mij is, is tegen Mij en wie niet met Mij bijeenbrengt, verstroot*’. In het verlengde daarvan lezen we in Mark.9:38-40: ‘*Johannes zei tot Hem: Meester wij zagen iemand die ons niet volgt, in uw naam demonen uitdrijven, en wij hebben het hem verhinderd, omdat hij*

>>

ons niet volgde. Jezus echter zei: *verhindert het hem niet, want er is niemand die een kracht zal doen in mijn naam en kort daarna smadend van Mij zal kunnen spreken. Want wie niet tegen ons is, is vóór ons*. Het territorium dat Jezus betrad, was vijandelijk terrein. Satan houdt mensen in gevangenschap en weigert het om mensen die hij op één of andere wijze in zijn macht heeft, los te laten. Jezus is de strijd tegen hem aangegaan, als aanvoerder, en heeft de sterke gebonden. Vervolgens moet zijn huis worden beroofd: mensen moeten in vrijheid worden gesteld. In deze strijd heeft Jezus medestanders: zijn volgelingen die in zijn kracht en op zijn gezag mensen in vrijheid stellen. Overal waar de macht van de zonde wordt gebroken, waar relaties worden hersteld, verslavingen overwonnen, zieken genezen op gebed of demonen worden uitgedreven, wordt huisraad ontroofd aan de sterke.

Ik grijp hiermee terug op het beeld van de rots en het huis dat daarop wordt gebouwd met levende stenen. Christus heeft een bijzondere plaats in dit gebouw als bouwer en ontwerper, maar maakt er tegelijk onderdeel van uit met de vele andere stenen, net zoals Hij Hoofd is van het Lichaam, en er daarmee dus tegelijk onderdeel van is. In zijn confrontatie met de boze (Mat. 12:22-30) verklaart Hij dat het koninkrijk van God gekomen is. En juist wanneer Petrus Hém aanwijst als de Christus en Jezus voor het eerst gaat spreken over zijn gemeente, zijn ekklesia, voegt Hij er aan toe dat Hij Petrus de sleutels van het koninkrijk zal geven. Petrus was het immers die op de eerste Pinksterdag (Hand.2)

en voor het huis van Cornelius (Hand.9 en 10) de deur van het koninkrijk opende voor de volken. De boodschap van het evangelie zou voortaan onder alle volken van de aarde bekend worden gemaakt, een evangelie dat niet alleen bestaat in woorden, maar ook in kracht (1Kor.4:20).

Mijn gemeente

Het project dat Jezus aankondigt noemt Hij *mijn gemeente*. Hij kiest daarvoor het woord *ekklesia* dat in die dagen de betekenis had van een bijeenvergadering. Ik pas me om pragmatische redenen in mijn woordgebruik soms aan bij gangbare uitdrukkingen op kerkelijk terrein door het woord 'kerk' te gebruiken, maar dat woord vinden we in het Nieuwe Testament niet terug. Bij het woord *kerk* denkt men snel aan een gebouw of aan een religieuze activiteit die daarin plaatsvindt. Jezus noemde de groep mensen met wie Hij de volgende fase van Gods plan in gaat *ekklesia*. In de Griekse steden kon voor allerlei doelen een ekklesia, een volksvergadering, worden belegd. Dit kon zijn om politieke redenen, zoals het benoemen van magistraten, voor juridische doelen, militaire doeleinden zoals het verklaren van oorlog of het sturen van vredesgezanten, om belastingzaken te regelen of om godsdienstige feesten te organiseren. De inwoners van een stad werden voor dat doel uit (Gr. *ek*) hun dagelijkse bezigheden geroepen (Gr. *kaleo*) door de daartoe bevoegde personen. Mattheüs is de enige evangeliëschrijver die het woord gebruikt, terwijl het woord

Banyas is de plaats waar Jezus verondersteld wordt met zijn discipelen gesproken te hebben over de rost waarop Hij zijn gemeente bouwt en over de poorten van de Hades.

in de Handelingen en in de brieven de gewone aanduiding wordt voor 'de Gemeente' wereldwijd, voor een plaatselijke gemeente of gewoon voor een samenkomst. Hoewel Petrus het woord in zijn brieven niet gebruikt, geeft hij er in 1Petr. 2:3-10 wel betekenis aan. In dit gedeelte bouwt Petrus voort op de beeldspraak van het gebouw waaraan elke gelovige als een levende steen wordt toegevoegd. In dit gedeelte spreekt hij tot twee keer toe over een priesterschap en daarmee verklaart hij mijn inziens het tweeledige doel waarvoor Jezus zijn *ekklesia* bij zich heeft geroepen.

Een koninklijk priesterschap

Allereerst spreekt Petrus over een *heilig priesterschap* (vs. 5) dat als doel heeft een op God gerichte activiteit uit te oefenen, namelijk het offeren van geestelijke offeranden. De aanbidding van God, *worship*, is een kernactiviteit van de gemeente. Als tweede spreekt Petrus over een '*koninklijk priesterschap*', een heilige natie dat de deugden verkondigt van Hem die hen uit (Gr. *ek*) de duisternis heeft geroepen (Gr. *kaleo*) tot zijn wonderbaar licht' (vs. 9). Hier gaat het niet om een tot God gerichte activiteit, maar om een naar de wereld toe gerichte activiteit, namelijk de *proclamatie* van de deugden van God. Als voorbeeld roep ik de eerste Pinksterdag in herinnering waar diegenen over wie de Geest werd uitgestort, spraken van de grote daden van God. Met het *verkondigen* van de deugden spreekt Petrus eigenlijk over *proclameren* (Gr. *eksangeloo*). Een *proclamatie* uitspreken betekent meer dan 'een boodschap overbrengen' of 'informer'. Het gaat om woorden die iets uitwerken. In het Nederlands associëren wij *proclameren* met 'afkondigen' of 'uitroepen'. Een *proclamatie* bevat kracht en autoriteit. Een *proclamatie* kan de uitwerking hebben van een verandering van status, kan een actie oproepen bij de hoorders of zelf gepaard gaan met een actie om de kracht van de *proclamatie* te onderstrepen. Mark.16:20 geeft hiervan een levendige illustratie. 'En zij gingen uit en predikten (Gr. *kèrussoo*, 'als heraut verkondigen') overal, terwijl de Heer meewerkte en het woord bevestigde door de tekenen die daarop volgden'. Dit vers is een antwoord op de opdracht die direct hieraan vooraf ging (vs.15-18): 'Gaat heen in de hele wereld en predikt het evangelie aan de hele schepping'. De tekenen die daarop volgden (vs.20) worden benoemd in vs.17: 'in mijn naam zullen zij demonen uitdrijven, etc.'. Samenvattend beschrijft Petrus een tweeledig doel waarvoor de gelovigen door de Heer worden bijeengeroepen, in mijn eigen woorden: (1) om de Koning te aanbidden en (2) om zijn koningschap te *proclameren* - daarmee bedoel ik niet een politiek aspect van koningschap, alsof de kerk haar wil aan de staat moet opleggen, maar de verlossende en heel-makende invloed van het gezag en de kracht van Jezus' naam. In Mat.16 doelt

de Heer met name op dit tweede aspect als Hij begint te spreken over zijn *ekklesia*. De prediking van het evangelie brengt vergeving, redding, bevrijding en heling. Zij stuit daarbij op weerstand van de vijand, maar de poorten van de hel, de verdedigingsbolwerken van het rijk der duisternis, moeten wijken voor de autoriteit van de Zoon van God.

Hij stierf en Hij is opgestaan

De basis voor de proclamatie van het evangelie legde Jezus zelf door zijn sterven en opstanding. Mat.16:21 vervolgt dan ook direct met de eerste aankondiging van Jezus' lijden en opstanding. Veel Bijbelvertalingen voegen als kopje boven dit gedeelte 'eerste aankondiging van het lijden', maar de Telosvertaling schrijft 'Eerste aankondiging van lijden, dood en opstanding' (cursivering van mij). Jezus maakt duidelijk dat er een dure prijs is betaald voor de verlossing. Hij weigerde te buigen voor satan toen deze Hem de koninkrijken van de aarde aanbood (Mat. 4:1-11). Om de vloek van de aarde weg te nemen moest eerst hij voor wie het eerste mensenvolk gebogen had zélf worden verslagen. Jezus betaalde daarvoor met de prijs van zijn leven, maar – triomf – Hij rees als overwinnaar uit het graf! In de kracht van deze overwinning mogen zijn volgelingen de wereld ingaan om zijn evangelie te verkondigen.

Aanbidden, bekend maken, overwinnen

Opnieuw wil ik verwijzen naar een Hebreeuwse woord dat ten grondslag ligt, dit keer aan het woord gemeente of *ekklesia*. De Septuaginta, dat is de Griekse vertaling van het Oude Testament, gebruikt *ekklesia* om het woord *qahal* te vertalen, dat dezelfde betekenis heeft: 'samenroepen' of 'vergadering'. Het is, net als *ekklesia*, een algemeen gangbaar woord en kan allerlei samenkomsten of oproepen aanduiden. De voornaamste vermelding is het moment dat de Heer zijn volk – nadat Hij het uit Egypte heeft gevoerd – bij zich roept of verzamelt bij de berg Horeb: 'de dag waarop U voor het aangezicht van de Heer, uw God, stond bij Horeb, toen de Heer tot mij zei: *roep* mijn volk *samen*, dan zal Ik het mijn woorden doen horen'(Deut.4:10). Deze dag is voor het volk Israël de geschiedenis ingegaan als 'de' *yom haqahal*, de dag van de samenkomst: 'En de Heer gaf mij de twee stenen tafelen, beschreven met Gods vinger, waarop al de woorden stonden, die de Heer op de berg tot u gesproken heeft uit het midden van het vuur, op de dag van de samenkomst (Deut.9:10, zie ook 18:16). Het was de dag van de verbondssluiting, toen de Heer zijn *Tora* aan het volk gaf.

Net als de *ekklesia* van het Nieuwe Testament is deze *qahal* bestemd tot een priesterschap: 'Jullie zijn mij een koninkrijk van priesters, een heilig volk.' (Ex.19:6) Bij de Sinaï gaf de Heer onderwijs over de dienst die zij zouden brengen in de

>>

tent der samenkomst, om Hem te aanbidden door de offers die zij voor Hem ontsteken. Dit priesterschap is gericht op God. Zij proclameren zijn goedheid onder de volken. Zo zongen zij bij de inwijding van de tempel: 'Looft de Heer, roept zijn naam aan, maakt onder de volken zijn daden bekend .. vertelt onder de volken zijn heerlijkheid .. laat de hemel zich verheugen en de aarde juichen en laat men zeggen onder de volken: de Heer is koning' (1Kron.16:8, 24, 31). En net als de gemeente in conflict is met de machten van de hel, was de qahal van Israël verwikkeld in háár strijd. Als illustratie noem ik de geschiedenis van David en Goliath. Voordat het gevecht losbarstte, sprak David deze woorden: 'Deze dag zal de Heer u in mijn macht overleveren en ik zal u verslaan en het hoofd afhakken ... opdat de gehele aarde weet dat Israël een God heeft, en opdat deze menigte (Hebr. qahal) weet dat de Heer niet verlost door zwaard en speer. Want de strijd is van de Heer en Hij geeft u in onze macht' (1Sam.17:46, 47). Het volk waarover de naam van de Heer is uitgeroepen, dat Hij bij zich riep om Hem te aanbidden en zijn naam bekend te maken op de aarde, stuit op verzet en vijand. Tegen deze machten zijn geen wapens van mensen opgewassen, maar de strijd is van de Heer en Hij geeft de overwinning.

Uw zaad zal de poort van zijn vijanden bezitten

Ik sluit af met de eerder genoemde belofte aan Abraham: '*en uw zaad zal de poort van zijn vijanden erfelijk bezitten*' (Gen.22:17). Deze woorden zijn een uitbreiding op – of misschien beter een nadere uitwerking van – de beloften die God eerder aan Abraham had gedaan, nl. de belofte van land, van een groot nageslacht, van de vergelding van zegen of vloek en de belofte dat in hem alle geslachten van de aardbodem gezegend zullen worden (Gen.12:2, 13:15, 15:5-7, 17:2-8, 22:17-18). Het plan dat God voor ogen heeft, is zegen uitdelen. Dit ligt in het verlengde van het plan om zijn koninkrijk zichtbaar te maken. De missie van Jezus Christus naar deze aarde was de naam van de Vader bekendmaken, de macht van de boze verbreken, vergeving van zonden en verlossing aanbieden en zo Gods heilplan uitvoeren. Christus is het zaad van Abraham (Gal.3:16), maar jij en ik, allen die van Christus zijn, zijn dat ook (Gal.3:29). De missie van God in deze wereld gaat door in zijn gemeente. Iemand zei 'niet de kerk heeft een missie, maar de missie heeft een kerk' en stelde de theologische gedachtelijn *christologie* – *missiologie* – *ecclesiologie* voor, ofwel de leer van Christus, de leer van de zending en de leer van de kerk. Vanuit het kennen van Christus begrijpen we onze missie in deze wereld en welke rol Gods gemeente, zijn *ekklesia*, speelt in de uitwerking deze missie. Zonder een dergelijke gedachtelijn direct tot enige en absolute waarheid te verheffen, vind ik het verfrissend

om dingen eens van een andere kant te bezien. Wij zijn mede-erfgenamen van de belofte, zaad van Abraham zoals Christus zaad van Abraham is en dus 'mede-agenten', mededragers van diezelfde belofte. Met de komst van Christus is het grote moment aangebroken dat de belofte het begin van een vervulling krijgt. Hij ging het huis van de sterke binnen om hem te binden en zijn huisraad te roven (Mat.12:22). De eindvervulling van de belofte wacht op zijn wederkomst en zijn Messiaans rijk. Maar de mededragers van de belofte hebben een missie in deze wereld om tot zegen te zijn, om mét Hem te strijden (Mat.12:30). In die strijd buigen we niet lijdzaam voor het kwaad en de weerstand, maar mogen we – al zien we het niet altijd – rekenen op zijn belofte dat de machten van de boze moeten buigen voor de heerschappij van Gods Zoon.

Literatuur

- Danker, Frederick W., (BDAG) A Greek-English Lexicon of the New Testament and other early Christian Literature, revised and edited by Frederick William Danker, 3rd ed, 2000, the University of Chicago Press, Chicago
- Gousmett, C., What are the Gates of Hades in Matthew 16:18?, 2020, Evangelical Review of Theology, 44:4, 351-358;
- Kittel, G., Theological Dictionary of the New testament, 1964, Eerdmans, Grand Rapids;
- Lewis, J. P., The Gates of Hell shall not prevail, 1995, Journal of the Evangelical Theological Society, 38/3, 349–367;
- Nolland, John, The Gospel of Matthew. A Commentary on the Greek Text, 2005. Grand Rapids, Michigan
- Ramsay, W.M, St Paul the traveler and the Roman citizen, 2001, Kregel Publications, Grand Rapids ;
- Ritmeyer, K. and L., Baniyas, the Fountain of the Jordan, Biblical Archeology Review, 27:4, July/ August 2001;
- Sullivan, Louis E., The Gates of Hell, 1949, in Theological Studies, Vol.10, pp. 62-64;
- Thayer, Joseph H., Greek-English Lexicon of the New Testament, 1977 (reprint), Baker Book House, Grand Rapids;
- Wilson J.F. and Tzaferis V., Baniyas Dig reveals the Kings Palace, Biblical Archeology Review 24/1, 1998, p. 54-85
- Wood, Ralph C., the Gates of Hell shall not prevail, 2002, in Heaven and Hell, The Center for Christian Ethics at Baylor University, Waco;